

N^o14

A T O D A N G O S

LAURYNOS STUOKOS-GUCEVIČIAUS
GIMNAZIJOS LAIKRAŠTIS

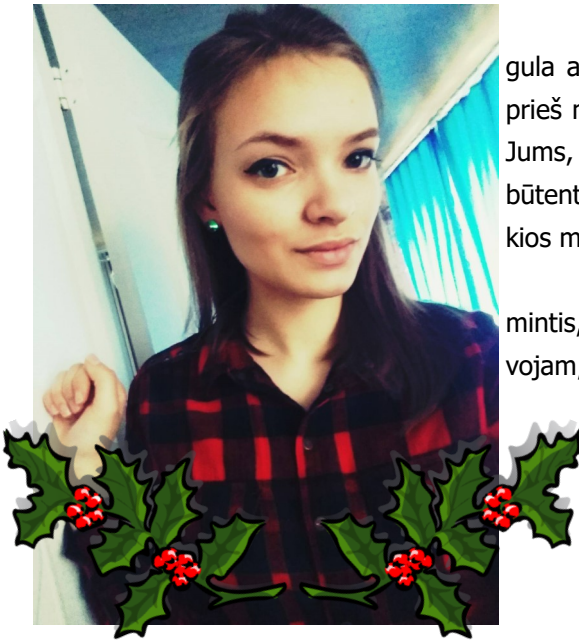

R. STANKEVIČIAUS MINTYS APIE KALĖDAS

Tai - noras melstis neprašant ir neatgailaujant. Tai - Čaikovskio „Spragtukas“ žvakių šviesoje. Tai - jautumas, sugebantis prasi-veržti netgi pro raudonų šventinių maišų, holivudinių Senių Šal-čių ir šleikščiai saldžių „Jingle Bells“ barikadas. Tai - į vaikystę, į svajones ir net į tai, ko neturėjai, gražinantis spygliuku kvapas. Tai - eglutės žaisliukas elgetos skrybėlėje. Tai - nubudimas nuo besileidžiančių snaigių melodijos. Tai - vaikas, graužiantis varvek-lį. Tai - baltutėlė sniego marška, užklojanti randus ir nuodėmes. Tai - pernykštis saldainis eglutės puošmenų dėžėje. Tai - Čiurlionio karaliai, mūvintys kumštines pirštines. Tai - sniegas, girgždantis po tylos kojomis. Tai - išsiblaškęs angelas, priėjęs arčiau nei jam leista. Tai - vien žvilgsniu ištartas „myliu“. Tai - vieno žmogaus veidui pernelyg didelė šypsena. Tai - žinojimas, jog tau atleista. Tai - krei-pinys „broli“ kalbant su nepažįstamuoju. Tai - dūmai iš iki pažastų snieguosna įklampusios trobelės kamino. Tai - nemiga, kuri nevar-gina. Tai - duonos kašnis, po kurio norisi ištarti „amen“. Tai - katės letenėlių pėdsakai tavo sieloje. Tai - šienas po staltiese. Tai - močiutės megztos vilnonės kojinės. Tai - ramybės pirštai, ropinėjantys po tavo plaukus. Tai - kylančios varnos nupurtytas šerkšnas nuo medžio šakelės. Tai - garas iš besilabinančiojo burnos. Tai - noras tiesiog jus visus apkabinti, miielieji, ir iki skausmo suspausti.

REDAKTORĖS ŽODIS ARBA TUŠČIA GALVA PRIEŠ KALĖDAS—NE BĖDA

Šios žinutės istorija šiek tiek juokinga. Darbai spaudžia, kontroliniai gula ant pečių, mintys kaip pasiruošti šventėms vargina smegenis. Ir štai aš prieš mirgantį kompiuterio ekraną, su skaudančia ir tuščia galva, nežinanti ką Jums, skaitytojai, pasakyti. Baisu, ar ne? Ir tada man pasiūlo rašyti straipsnį būtent tokiu pavadinimu, kokį matote virš šio teksto. Tada ir ima gimti kažkokios mintys, kažkokios sakinių nuotrupos.

Ne vienam prieš didžiąsias metų šventes galva tampa tuštutėlė. Pirmą mintis, ką dovanoti artimiesiems, ką naujo šįmet sugalvoti. Ir tiek apie tai galvojam, kad galiausiai net persistengiam ir perdegam. Žinot, ką pasiūlysiu? Įsiklausyti į tai ką žmonės, kurie Jums labiausiai rūpi kalba. Gal juos kankina košmarai, ir jie Jums nuolat guodžiasi. Kodėl nepadovanojus rankų darbo sapnų gaudyklės, su priedašu, kad naktinės pabaisos jų nebekankintų. Gal kažkas nuolat liūdi, kad siaubingai kankina šaltis, numegzkite (arba tiesiog nupirkite) minkštutėlį švelnų šaliką. O gal Jūsų mylimiausias vis puolamas gyvenimo nesėkmių, vis slysteli kur nors, nepasiseka rašomasis darbas, arba prie bato prilimpa guma, tai

sugalvokite jam talismaną, pakabutį, ar kokią nors kitą smulkmenėlę ir įteikite. Jeigu tik klausysite, patikėkite, išgirsite. Svarbiausia, kad Jūsų dovana būtų nuoširdi ir reikalinga. Žinot, kas būtų dar gražiau? Laiškelis prisegtas prie dovanėlės. Juk jame tiek daug jausmų galima sudėti, kad užteks iki kitų Kalėdų. Dabar juk metas, kai kūną, sušalusį iš išorės šildo karšta širdis viduje.

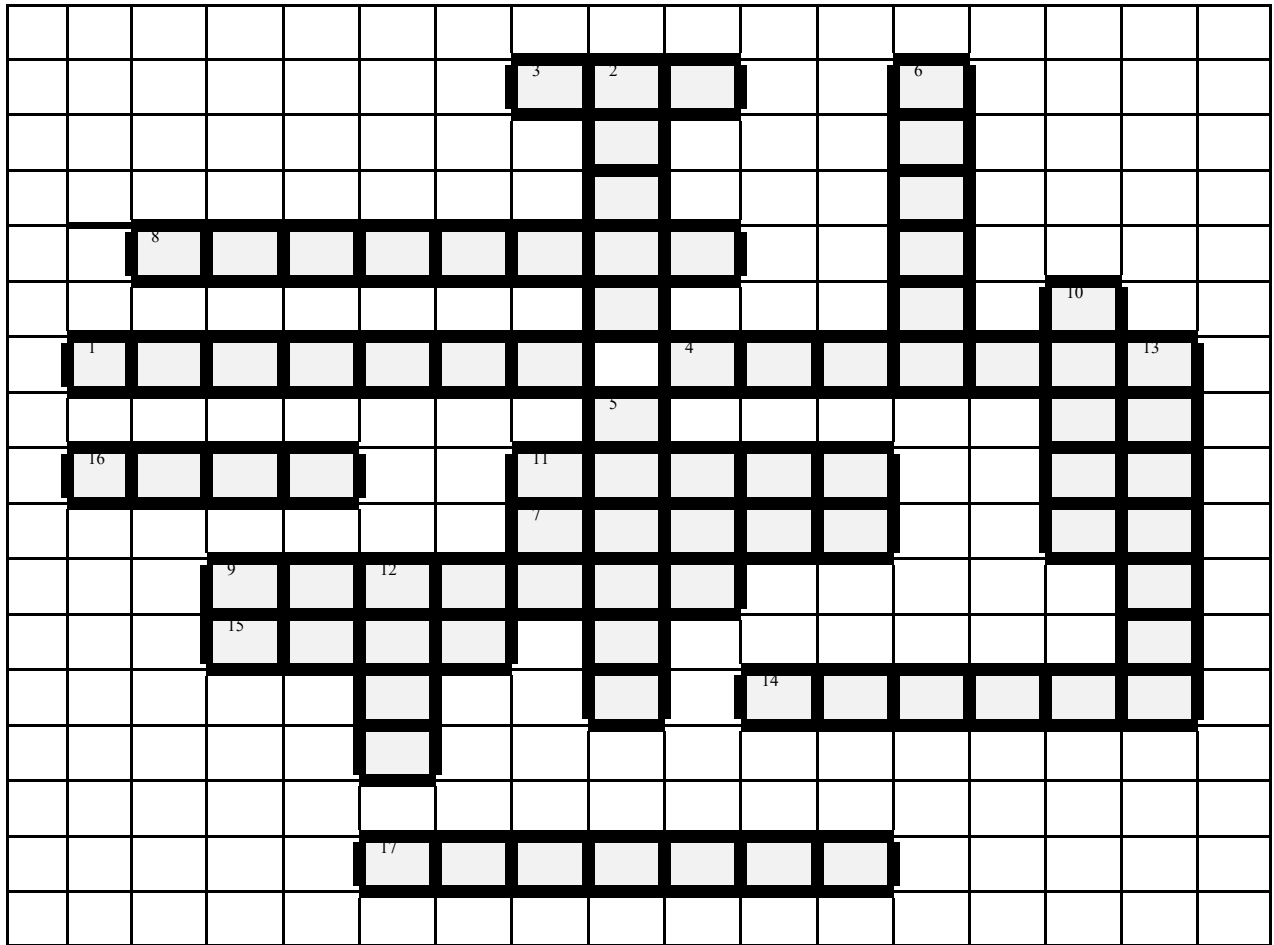
Kodėl galva dar gali būti tuščia? Mirksinčios lemputės ją apakino? Žaisliukų žvangesys apkurtino? Reikia atsipeikėti. Ir suvokti, kad Kalėdos, tai ne tik visi tie papuošimai jau pradėję užkariauti lentynas vos spėjus atšvęsti Helovyną. Pastebėkit mylimiausiųjų šypsenas, pažiūrėkit į džiugias jų akis, apkabinkit, kai matot juos nuvargusius ir snūduriuojančius Jums ant peties. Nustebinkite puodeliu kavos, žinant, kad praeitą naktį nepasisekė sudėti bluosto. Įdėkite į kišenę saldainį, kad suteiktumėte energijos likusiai dienai. Stebinkite ir būsite įvertinti. Nežinau ar atsiras nors vienas, nematęs kultinio filmo „Vienas namuose“. Prisimenate balandžių tetulės žodžius? „Per Kūčias vienas geras darbas atperka visus blogus“? Tai labai teisingi žodžiai, jeigu to darbo idėja gimsta širdyje. Bet kam laukti pačių Kūčių? Jau dabar galite pašvarinti savo sąžinę. Eikit ir apdovanokit savo brangiausiajį/ąją karštu bučiniu, išvirkite mamai arbatos, paklauskite ar nereikia pagalbos tėčiui. Skleiskite šilumą ir švelnumą!

Moralas toks, mano brangieji, kad Jums reikia atsimerkti. *Carpe diem!* Branginkite akimirką... Tik tada pajusite tikrąsias Kalėdas. Kai visa šeima susės prie šienų ir baltutėle staltiese padengto Kūčių stalo. Kai Kalėdų rytą visi sėdės po eglute ir džiaugsis vienas kito reakcija išpakavus dovanas. Kai Jūsų blakstienas bučiuos snaigės. Kai Jums į šoną atsimuš tėčio mesta sniego gniūžtė. Kai bėgiosite aplink šviežiai nulipdytą sniego senį. Kai gersite kakavą su zefyrais ir skaitysite mylimą knygą. Kai mėgausitės mažyčiais dalykais. Štai tada ir pajausite tai, apie skaitėte pastarąsias keletą minučių.

Jūs, Ieva

KRYŽIAŽODIS

KLAUSIMAI:

1. Kreivė veide, kuri kinta priklausomai nuo žmogaus emocijų.
2. Kalėdų Senelio padėjėjai.
3. Aš, Tu, Jis, Ji, ...
4. Gražiausia žiemos šventė.
5. Daikto ar pinigų įteikimas kitam negaunant už tai jokio atlygio.
6. Dažniausiai nukertamas medis gruodžio mėnesį.
7. Sviestos šaltinis, kurį dažniausiai sudaro per vidurį einantis dagtis, aplink kurį yra kietas, nuo karščio išsilydantis vaškas arba parafinas.
8. Tradicinis Kalėdinis patiekalas. Gaminamas iš purios mielinės tešlos, pagardinamas aguonų sėklytėmis.
9. Atmosferos kritulių forma, sudaryta iš ledo kristalų, krentančių iš debesų snaigių pavidalu.
10. Kalėdų Senelio transporto priemonė.
11. Daržovė, atstojanti Seniui Besmegeniui nosį.
12. Eskimų žiemos būstas.
13. Ķrenta baltos, purios... Kas?
14. Žaliava krosniai kūrenti.
15. Sniego pernešimas storame pažemio oro sluoksnyje. Tuo metu pučia turbulentiškas vėjas, sunešamos pusnys, būna prastas matomumas.
16. ... (kas?) - gera byla.
17. Laikotarpis iki Kalėdų vadinamas ... (kaip?)

1. Šypseną 2. Eitai 3. Mėsą 4. Kalėdos 5. Dovana 6. Eglutė 7. Žvakė 8. Kūčiukai 9. Sniegas 10. Rogės 11. Morka 12. Įglti 13. Snaigės 14. Malkos 15. Pūga 16. Tyla 17. Adventu

ATSAKYMAI:

KALĒDINIS STEBUKLAS?

Dienos iš lėto slenka tuo pačiu ritmu: vis iš lėto, vis slenka. Tačiau kai eilinė, pačią įprasčiausią, kokia tik gali būti, dieną iš giedro dangaus pabyra pirmosios snaigės, languose įsirėžia gražiausi speigo peizažai, kelius ir takelius aptraukęs ledas suteikia žmonėms nesvarumo būseną, kuri kartais kyšteli koją ir vienas po kito praeiviai šlepteli ant minkštosios, jau pradedame jausti, kad atšiuoliuoja didžiosios metų šventės...

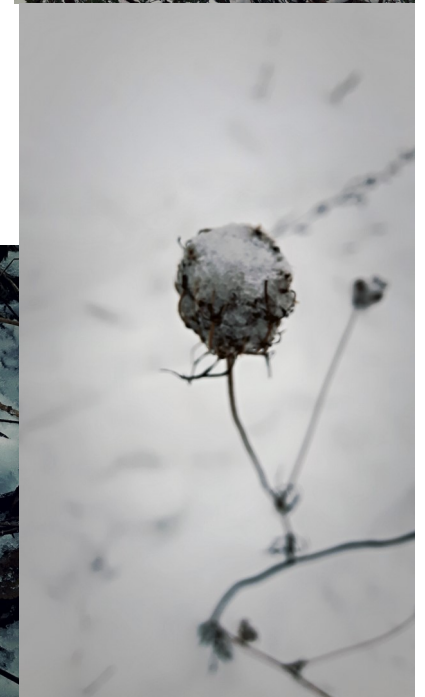
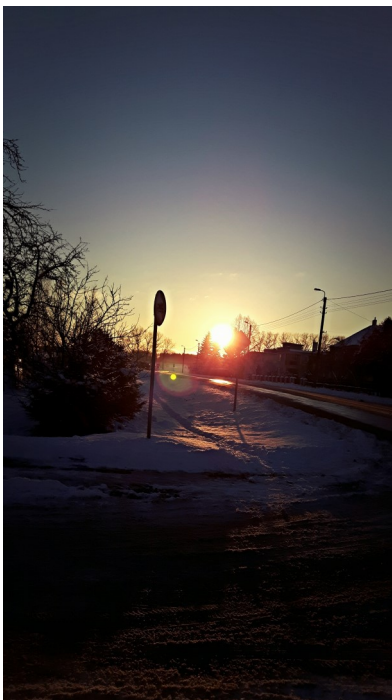
Šiaip, aš visuomet bodžiuosi nuvalkiotais, mases apimančiais reikalais. Tie dalykai toli gražu negauna mano simpatijų. Tačiau... Vos iškritus pirmam sniegui mane turbūt pačią pirmą užgriūna Kalėdų karštinės lavina, įsuka pats tikriausias, net spirgantis, laukimas.

Ateina toks metų laikas, kai visi žmonės leidžiasi vedami bandos ir apskritai būna vieningesni. O jei ir pasitaiko viskuo nepatenkintų *grinčių* ir *skrudžių*, galiausiai atitirpsta ir jų širdis aptraukęs ledas. Juk jei žmogus stauga gali virsti žvėrimi, tai gal ir žvėris gali virsti žmogumi? Juk neįmanoma likti visiškai abejingam. Kai matai ir vis pagalvoji apie gerus dalykus, ir pats tampi bent truputį geresnis.

Ir aš tikiu Kalėdų stebuklu. Ne, ne tuo iš religinės pusės. Kalėdų laikotarpiu dažniau paklausime, kaip sekasi, dažniau susitinkame puodeliui arbatos ir daugiau rūpinamės vieni kitais, visą savo šilumą jiems išdaliname. Nors lauke nosis ir žandus žnaibo šaltukas, bet pamačius šypsenomis sklidiną veidų jūrą, visai šilta pasidaro.

Tai ir yra tikrasis stebuklas. Tokiais būti visus metus būtų sunku – per daug dirbame, per daug įsisukame į rutiną, per daug vakarų leidžiame atskirai.

Taip, čia ne sveikinimų koncertas, bet vis tik norėčiau palinkėti einant pakilimų ir nuopolių keliu neišbarsyti savo vertybių, neprarasti vidinės harmonijos. Ir tikėti Kalėdų stebuklu. Nes jeigu aš netikėsiu, Jūs netikėsit – tai kas tikės..?

Brigita Sližauskaitė, IIIb klasė

Kūrybinė grupė: Brigita IIIb kl., Ieva Jankauskaitė IIIb kl., Rokas Stikanas IIIb kl., Auksė Ramaškevičiūtė IVc kl.

Maketavimo darbai: Ieva IIIb, kl.

Nuotraukos: Rokas IIIb,kl.

KALĖDINIŲ GIRLIANDŲ SŪKURŲ

Sunku pajusti Kalėdų dvasią, kai už lango nenustoja lyti arba niekaip negali įspėti, kada sniegas pasiliks ilgiau nei vieną dieną, kai ant stalo krūva darbų primena, kad laisvalaikis ne tau, kai aplink matai vien susiraukusius, viskuo nepatenkintus veidus skubančių, lekiančių į vienodą rytojų. Kur toji Kalėdų dvasia? Kuo šiemet ji pavirto?

Už tautos „žadinimą“ turėtume dėkoti prekybos centrams. Juk reikia žmonėms priminti, kad po poros mėnesių Kalėdos! Kapų žvakės kelias dienas po Vėlinių jau pakeitė kalėdinės eglutės, girliandos, žaisliukai, sausainių skyriuje puikavosi kūčiukai. Gal tada juos reikėjo vadinti „vėlinukais“, nes, bent iki šiol taip maniau, kūčiukai ne veltui valgomi per Kūčias...

Ką jau kalbėti apie dovanų „kultą“? Paklauskite tėvų, kokias dovanas jie gaudavo per Kalėdas vaikystėje. Močiutės megztos vilnonės kojines, iš Vilniaus atvežti saldainiai, iš Amerikos tetos atsiųsti džinsai. Juokinga, ar ne? O dabar pagalvokite, kokias dovanas gaunate Jūs? Kokie jausmai Jus užplūdo? Pasididžiavimas? Liūdesys? O gal panieka? Visada pradėkite nuo savęs. Gal pakanka nudžiuginti naminius, su meile keptais meduoliais?

Dabar vis populiarėja adventiniai vainikai. Mūsų mokykla taip pat stengiasi „neatsilikti“ nuo tendencijų, nors 90% mokinių nė nenumano, ką tie adventiniai vainikai reiškia... Todėl pasigendu tradicijų. Juk Adventas – rimties metas, laikas, skirtas apmąstyti savo poelgius. Kad ir kaip stengiuosi, rimties gimnazijos vestibulyje skambant pasauliniams muzikos hitams nerandu. Randu tik į ritmą bešokinėjantį teniso kamuoliuką, trokštantį bent prieš Kalėdas pailsėti.

Kuo kvepia Jūsų Kalėdos? Maniškės - eglės spygliais ir aguoniniais, su močiute keptais pyragėliais. Na, kai pagalvoji, dabar visaip stengiamasi lietuvius „atpratinti“ nuo „gyvų“ eglučių per Kalėdas, o aguonas visai jau uždrausta auginti – juk narkotikas, tai mano Kalėdos darosi gana sunkiai įsivaizduojamos be prekybos centro, o ten karaliauja mandarinai. Daugeliui Kalėdų kvapas asocijuojasi su mandarinais. Tais ispaniškais mandarinais... Galbūt lietuviams mandarinai simboliški? Ar ne lietuviai Ispanijos plantacijose vasarą skina mandarinų derlių?

Malonu matyti, kaip mūsų mokykla puošiasi mokinių darbais, įvairiais karpiniais. Malonu, kad akių nerėžia margaspalviai diodai, primenantys Las Vegasą. Malonu, kad jaunesnių mokinių akyse matau Kalėdų laukimą ir džiaugsmą – juk ateina atostogos (vyresniųjų akys pripildytos bandomųjų egzaminų, primenančių, kad po

pusės metų tikrieji egzaminai, siaubo; jų akys sako: „Mokytojai, ką nors darykit, nes neišlaikysiu!“).

Šiemet mūsų Širvintos iš tolo žiba mėlynai, o mėlyna spalva simbolizuoja viltį ir svajonių išsipildymą. Gražesnio rytojaus viltį? Kiekvieną vakarą užmiegu ir rytą pabundu tikėdama, kad Kalėdos netaps visiškai komercine švente, kad visi vaikai Kalėdų rytą galės apkabinti savo tėvus, kad ant Kūčių stalo degs tikra bičių vaško žvakė.

Noriu palinkėti ne linksmų ar džiaugsmingų švenčių, o jaukaus laiko su artimaisiais!

